

NAGOVOR
PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA
MAG. DEJANA ŽIDANA

na jubilejnem 20. Srečanju vojnih invalidov Slovenije,
25. 5. 2019, Litija

Spoštovani borke in borci,
vojaški invalidi, svojci, gospe in gospodje,
dragi prijatelji iz Slovenije in zamejstva,

štejem si v čast, da lahko spregovorim na vašem jubilejnem, 20. srečanju. Dovolite, da vam uvodoma najprej izrazim iskrene čestitke ob 25. obletnici ustanovitve Zveze društev vojnih invalidov Slovenije.

Kot je bilo že izpostavljeno, vaše današnje obeležje sovpada tudi z nekaterimi drugimi pomembnimi obletnicami in svetovnimi prelomnicami. Mineva 100 let od ustanovitve Združenja vojaških vojnih invalidov Kraljevine SHS (Jugoslavije), pred nekaj meseci smo obeležili 100-letnico bojev za severno mejo, obenem v letošnjem letu obeležujemo tudi polnih 15 let slovenskega članstva v Evropski Uniji in Zvezi NATO, pričeli pa smo tudi z obeleževanjem 30-letnice za slovensko samostojnost prelomnih trenutkov. Na drugi, bolj tragični strani se med drugim spominjamo tudi obletnic, kot sta 80-letnica začetka druge svetovne vojne in 105-letnica začetka prve svetovne vojne.

Zakaj omenjam začetka obeh vojn? Zato, ker sta obe svetovni vojni še kako spremenili potek življenja tudi v naših krajih. Naša zemlja je hudo krvavela in vojni sta težko zaznamovali naše prednike, naše ljudi, takratne borke in borce in njihove družine. Hote ali nehote - za

vedno. In izjemno cenim, da ste nekateri tudi danes tu, z nami. Tisti, ki ste okusili vojno, najbolj veste, kakšne nepopravljive posledice ima. Tako fizične kot tudi psihične. Tisti, ki preživi vojno in njene grozote, najbolj ve, kaj pomeni mir. Zato ga ceni in spoštuje v želji in upanju, da se nikoli, ampak res nikoli več, ne ponovi. Tisti, ki ste okusili vojno cenite in spoštujete tudi še vse kaj drugega, kar počasi pojenja v spominu slovenskega naroda. Pri tem imam v mislih predvsem to, da premalo ali zgolj blede ohranjamo spomin na slovensko partizansko vojsko, ki je bila bitke zoper fašizem in nacizem. Tudi vaše herojstvo nam je premalokrat za vzgled pri premagovanju dandanašnjih izzivov sodobnega sveta.

Današnje bitke, ne potekajo z orožjem, temveč z znanjem, gospodarskim razvojem, inovativnostjo in idejami. Zato moramo danes, ko smo soočeni z novimi izzivi, znova najti ta vaš navdih in vašo moč, upreti se usodi. Znova najti tisto skupno voljo, spremeniti svet! Žal lahko iz aktualnih razprav v Evropi hitro sklenemo, da tudi naš boj proti fašizmu in nacizmu, ki je sicer eden temeljev nastanka Evropske unije, ni in ne sme biti pozabljen. Odločno se moramo še naprej upirati tem skrajnim idejam in načinom delovanja, ki postajajo vse bolj sofisticirani. Treba jih je obelodaniti in razgaliti! Treba jim je odločno in vsakič znova reči ne! Vrednote, kot so mir, človekove pravice, blaginja ljudi, demokracija, človekovo dostojanstvo, pravna država, enakost, žal niso samoumevne, a za njihovo spoštovanje in ohranjanje si moramo trajno prizadevati vsi.

Spoštovane gospe in gospodje,

ne glede na vso krutost in posledice vojne ali pa npr. tragičnih posledic različnih nesreč v mirnodobnem času, ki so zaznamovale

vas in vaše bližnje, to v vas ni zlomilo življenjske moči, da uresničite svoje želje. Kljub tem zaznambam, trmasto vztrajate in se borite naprej v iskanju radosti življenja in novih poti. In prav pri tem bi se vsi mi, ki nimamo vaše težke življenjske izkušnje, lahko izjemno veliko naučili od vas. Konkretnije želim tu izpostaviti prav vaši spoštovanja in občudovanja vredni vztrajnost in voljo do življenja. Pri tem pa obenem ne gre le za ureditev vašega osebnega življenja, temveč tudi za vaše nenehno zavedanje, da si morate za ustrezno ureditev vašega družbenega statusa tudi sami nenehno prizadevati.

Vendar pri tem niste in ne smete ostati sami. Ob strani vam mora stati vaš narod, vaša domovina, za katero ste se borili. Kot žrtve vojne ali usposabljanja za primer branjenja domovine nosite posledice, zaradi česar je bilo oziroma je še vedno oteženo vaše bivanje in dostojno življenje, poseben del bremena pa ob tem gotovo doživljajo tudi svojci. Žal se morate vsakodnevno še vedno soočati s slabše plačanimi delovnimi mesti in vsemi tistimi okoliščinami, ki vojne invalide ovirajo pri opolnomočenosti.

Država se mora zavzeti, da bo še naprej posvečala posebno pozornost skrbi za invalide. Še več: pri tem se mora nenehno izboljševati. Ob tem pa se je potrebno zavedati, da je napredek na tem področju mogoče doseči le z rednim in ustreznim dialogom z in med samimi invalidi. Osebno vedno zasledujem načelo, da se o pomembni invalidski tematiki nič ne odloča brez vas ali vašega glasu. Seveda vedno obstajajo možnosti za izboljšave, zato je prav, da ste v pobudah in opozorilih v odnosu do države še naprej aktivni.

Spoštovani,

današnji jubilej je pokazatelj, da vojni invalidi ostajate močno ponosni na državo, ki ste jo soustvarjali in trdno branili njeno samostojnost in suverenost. Naj vam ob tej priložnosti ponovno iz srca izrečem iskreno zahvalo za vso vašo požrtvovalnost, predanost in ljubezen, ki jo podarjate svoji domovini. Hvala!